KOL TeleCare Nord

Instruktion af borger

Formål

Borger skal oplæres i at anvende udstyret og tage målingerne: iltmætning, puls, blodtryk og vægt; At anvende en skærm, svare på de spørgsmål, der stilles via denne og instrueres i at gennemføre rejse-sætte-sig test.
Det er vigtigt at påbegynde en dialog med borger om betydningen af målinger og spørgsmål. Borger skal:

- Opnå viden om, hvorfor målinger skal tages, og hvad de kan sige om hans/hendes sygdom
- Blive tryg ved at bruge udstyret og få en forståelse for "mønstre" i egne data
- Opnå forståelse af relevansen af målinger og stillede spørgsmål og sammenhængen mellem målingers værdier, velbefindende og livsførelse
- Gerne blive bevidst om muligheden for at tage en eventuel forværring i opløbet og få støtte til at sætte ind tidligere. Denne dialog er i fokus ved den opfølgende samtale

Målet er, at borger ved egen hjælp eller med hjælp fx fra pårørende kan anvende udstyret.

Aktør

Sundhedsfagligt personale fra kommunen.

Kompetencer

Instruktionen af borger løses af personale med sygeplejefaglige kompetencer. Der kan være undtagelser, hvis følgende kompetencer er til stede: Erfaring med KOL, oplært i og forståelse for telemedicin, erfaring med målinger og værdier. Skal kunne anvende viden om KOL og kende symptomer på forværring.

Besøget og varighed

Besøget skal afholdes indenfor 15 hverdage fra henvisning er modtaget. Det første besøg forventes at vare 45-90 min. ved individuel instruktion og ca. 1-2 timer ved instruktion i gruppe. Det er vigtigt at opfordre borger til at have pårørende med ved instruktion. Det vurderes under instruktion, om der er behov for ekstra hjælp, støtte, fra evt. pårørende eller ekstra besøg.

Handling

Sundhedsfaglig medarbejder kontakter borger for at aftale hvornår udstyret leveres samt hvor og hvornår instruktion finder sted. Obs. om borger har MitID.
Inden instruktion af borger anbefales at tjekke, at borger har modtaget sit TeleKit. Dette gøres enten ved at se, om Atea har sendt kvittering for levering, se i Ordrehåndtering i FlexValg eller ved at ringe og spørge borger.

Instruktion og oplæring i brug af udstyr og hvordan målinger tages

Ved gennemgang vises vejledning (i TeleKit) til skærm og ark med div. oplysninger udfyldes. Skærm, iltmåler, BT-apparat og vægt (hvis det ikke er borgers egen) gennemgås og demonstreres. Borger skal logge på med MitID og kan dernæst oprette en PIN-kode med 4 cifre. Ved borger der IKKE kan anvende MitID, kan kliniker hjælpe med at logge på uden, og få oprettet en PIN-kode med 4 cifre. Obs. skriv da "Log ind uden MitID" i fremskyndet note i Telma.
Punkterne på menu-siden gennemgås samt udførelse af de forskellige aktiviteter inkl. rejse-sætte-sig test og hvordan resultater sendes samt at der kan indsættes en kommentar til en måling. Desuden drøftes, hvordan spørgsmål skal besvares samt på at instruere i brugen af spørgeskema til CAT[1]. Beskedfunktion vises. Lad borger sende en besked. Når borger får ny besked, kommer en NemSMS, hvis borger er tilmeldt dette. Fortæl der er video og hvornår video anvendes fx til opfølgende samtale. Sig at borger på Sundhed.dk kan se en log med de sundhedsfaglige, der har "set på borger". Info KOL gennemgås med brugervejledninger, træningsfilm og adgang til Lungeforeningen.

[1] CAT (COPD assessment test): Anvendes til at få et skøn over symptomer, aktiviteter og gener grundet KOL samt ændringer i disse over tid. Der er 8 spørgsmål hver med 6 svarmuligheder (0-5) og en samlet sum (0-40) Selve testen: CAT skema og vejledning: CAT User Guide & FAQs.pdf, udviklet af en tværfaglig gruppe af internationale COPD-eksperter med støtte fra GSK.

Vær obs. på, om borger har PEP-fløjte og/eller selvbehandlingsplan og kender anvendelse heraf.
Borger afprøver selv måleapparater, eventuelt flere gange, og starter selv op med at svare på spørgsmål på skærmen. Informer om at målinger kan ses ved Resultater. Borger afprøver evt. rejse-sætte-sig testen. Gør borger opmærksom på, at udstyr ikke må placeres i et fugtigt rum og vægten skal stå på et stabilt underlag. Sig at telekittet er personligt og gerne må medbringes fx på længerevarende besøg eller ferie i Danmark.

Borger opfordres til at medbringe sin skærm ved ambulant kontrol på hospitalet samt ved KOL-konsultation hos almen praksis ved. Lægen og borger kan se borgers målinger via menupunktet Hjemmemålinger på Sundhed.dk.

Opmærksomhed i gennemgangen på

Iltmætning: Borger afprøver hvilken finger, der er bedst at måle på. Finger skal være varm. Hvis borger anvender ilt, måles der, når borger har ilten på. Iltmåler påsættes så neglen vender nedad, da måling ellers kan være lavere. I display ses hvis der er dårligt signal eller finger ikke er langt nok inde i måler. Iltmætning skal måles to gange med en pause på tre min. inden og et minut imellem hver måling for at opnå bedst mulige måling. Iltmåler beholdes på mellem de to målinger. Batteriindikator og skift af batterier vises.

Blodtryk: Vær. obs. på om manchet passer til borger. Ved mindste tvivl opmåles borgers overarm med medbragt målebånd, da måling kan være for høj/lav, hvis manchet er for lille/stor. Hvis manchet ikke passer, bestilles ny (løsdele i bestillingsportal). Der findes følgende manchetter:

- Lille: 16 - 24 cm.
- Standard: 22 - 32 cm. (er i TeleKit medmindre andet er bestilt)
- Stor: 31 - 45 cm.
- Special: 22 - 42 cm.

Det er vigtigt, at borger prøver at få manchet til at sidde korrekt uden hjælp fra medarbejder. Der måles på samme arm hver gang. Når manchet er indstillet, kan den trækkes af og på som et ærme. Der kan måles udenpå tynd bluse/skjorte, dog vil manchet så evt. pumpes højere op.
Før måling af blodtryk skal borger være røgfri i ½ time. Da måling er efter iltmætning, har borger været i ro ca. 5 min. Blodtrykket måles to gange.
Ved oplæring af borger måles blodtryk på begge arme. Hvis der er difference på trykket afhængig af hvilken arm der måles på, måles fremover på arm med højeste blodtryk, hvis dette er muligt for borger.
Obs. hvis der ved gentagne målinger er en sideforskel større end 10 mm Hg har borger øget cardio-pulm /stroke risiko og bør konfereres med læge mhp. profylakse, hvis denne sideforskel ikke er kendt.

Vægt: Borgers egen digitale badevægt anvendes, hvis borger har en sådan og kan indtaste sin vægt.

- Hvis borger ikke kan indtaste sin vægt, bestilles vægt med bluetooth (løsdele i bestillingsportal).
- Hvis borger kan indtaste sin vægt, men ikke har en digital badevægt bestilles vægt (løsdele i bestillingsportal). Hvis vægt skal stå på tykkere gulvtæppe, bestilles ”fødder” (løsdele i bestillingsportal).
- **BMI:** Højde måles med alm. målebånd. Udgangspunkt for BMI udregnes og dokumenteres i egen journal.

Obs. at der skal indsættes referenceværdi (borgers aktuelle vægt) i den plan, der er tildelt borger. Manglende referenceværdi gør, at Telma ikke kan vise om grænseværdier er overskredne.

Rejse-sætte-sig-test og CAT: Obs. der skal indsættes referenceværdi i den plan, der er tildelt borger. Manglende referenceværdi gør, at Telma ikke kan vise om grænseværdier er overskredne. Rejse-sætte sig: borgers aktuelle funktionsniveau i stabil fase. CAT: borgers udgangspunkt i stabil fase.

Skærm: Vigtigt at følge instruktion på skærmen. Ved tryk på taster trykkes let med spidsen eller siden af fingeren. Øv med borger. Kolde/tørre fingre kan gøre det svært at aktivere skærm. Anvend da medfølgende tabletpen. Vis ”tænd og sluk” og informer borger om at lade skærm stå i ”stand by”. Vis hvordan batteriindikator ses. Gør opmærksom på

det kan tage tid at lade skærm op og at den kan anvendes imens. Sig det er vigtigt borger én gang/måneden har skærmen tændt og til strøm i 1-2 dag så den kan modtage nye Telma opdateringer.

Information om hvornår og hvor ofte udstyr anvendes

Informer borger om, at aktiviteter udføres dagligt/hyppigt de første 7-14 dage[2]. Hvis målingerne i løbet af de 7 dage er stabile, fastsættes grænseværdier ud fra borgers målte værdier. Hvis der er større udsving i målingerne, fortsættes de daglige/hyppige målinger i yderligere 7 dage. Herefter ændres frekvens som vist i tabel.

Spørgeskemaer/aktiviteter	**Opstart**	**Derefter**
KOL målinger og spørgsmål	Dagligt i 7-14 dage	1-2 gange ugl.
Vægtmåling med afsluttende ernæringsråd	Dagligt i 7-14 dage	1 gang ugl.
Rejse-sætte-sig- test	Dagligt i 7-14 dage	1 gang ugl.
CAT	De første 7-14 dage 2 gange ugl.	Én gang hver 4. uge
Ernæring	De første 7-14 dage 2 gange ugl.	Én gang hver 4. uge
Brug af inhalationsmedicin og PEP-fløjte	De første 7-14 dage 2 gange ugl.	Én gang hver 8. uge
Spørgsmål til årlig status*	Anvendes ikke ved opstart	Én gang hver 52. uge

* Obs. ved Årlig status: Startdato ændres til måneden før borgers fødselsdag næste år på en monitorerings ugedag.

Informer om på hvilke hverdage der skal måles, at det normalt er i tidsrummet kl. 5-12. At "Dagens aktiviteter" er det, der skal gøres i dag og forsvinder når gennemført. At der kan indsendes ekstra målinger via "Valgfrie aktiviteter".

Information om hvad målinger og spørgsmål betyder

Vurder hvor meget betydningen af målinger og spørgsmål skal berøres. Der følges op herpå ved opfølgningssamtale.

Telefonisk kontakt til monitoreringsansvarlig

Det aftales med borger, hvilket telefonnummer der kan benyttes til kontakt med kommunen/hospitalet i forbindelse med TeleCare Nord, og at borger kan ringe om følgende:

- Tvivl om målinger eller udførelse af målinger og spørgsmål i relation til udstyr.
- Kommunen/hospitalet vil derudover altid opdage, hvis der ikke kommer målinger ind og kontakte borger.

Obs. Det skal præciseres for borger, at ved akut behov for hjælp eller forværring i sygdom benyttes sædvanlig kontakt til sygeplejersken/hjemmeplejen eller læge/vagtlæge/112.

Telefonisk kontakt til TCN-support

Borger informeres om at TCN Support kan kontaktes hvis udstyr ikke fungerer efter hensigten eller er gået i stykker. Telefonnr. til TCN-support ses på borgers skærm, når denne er tændt samt i Info KOL.

Samtykke

Borger skal give mundtligt samtykke til dataudveksling mellem samarbejdspartnere. Det dokumenteres i journalen.

Information om kommunens opfølgning

Borger informeres om, at data tjekkes af sundhedsfagligt personale 1- 2 gange ugl. på aftalte dage. Borger kontaktes, hvis der er målinger, der tyder på, at sygdommen er ved at udvikle sig i negativ retning. Informer om, at hvis målinger springes over eller ikke kommer ind som forventet, kontaktes borger. I opstartsperioden, hvor borger måler hver dag i 7-14 dage, ses data 2 gange om ugen på hverdage. Målingerne dagligt de første 7-14 dage har til formål, at borger lærer at måle, og at der skabes mulighed for at vurdere målingernes validitet. Informer om, at hvis der er fx på grund af helligdage ikke ses på data på en aftalt opfølgningsdag, vil borger altid blive informeret herom.

[2] Borger som ikke kan indsende målinger dagligt fx pga. behov for hjælp hertil, kan indsende data over længere tid så det samlede antal udgør 7-14 målinger.

Informer om, at almen praksis får besked fra kommunen om, at borger er opstartet og at hospitalet også informeres, hvis hospitalet har monitoreringsansvaret.

Inden afslutning af besøget aftales tid for opfølgningssamtale 3-4 uger efter dette første besøg. Pårørende inddrages i samråd med borger, hvis det findes relevant.

Information til samarbejdspartnere om opstart

Kommunen orienterer almen praksis via korrespondance meddelelse. Kommunen orienterer hospitalet via besked i Telma til hospitalets behandlerteam, når hospitalet har monitoreringsansvaret.